

Sprawozdanie opisowe z działalności MBP w Lędzinach za rok 2022.

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

1.1 W 2022r. głównym problemem, z którymi borykała się Biblioteka był brak odpowiednich środków finansowych – budżet w kwocie 390.000,00 zł, wystarczył zaledwie na wynagrodzenia osobowe oraz na bieżące utrzymanie, pomimo zmniejszonego stanu zatrudnienia. Z powodów finansowych Biblioteka nie organizowała spotkań autorskich dla dzieci i dorosłych, imprez rodzinnych, konkursów itp., nie modernizowała sprzętu komputerowego. Największą bolączką związaną z mocno okrojonym budżetem był brak zakupu nowości książkowych ze środków własnych oraz dotacji MKiDN - Biblioteka nie była w stanie wygospodarować środków na wkład własny, zapewniający uzyskanie minimum kwoty dotacji.

Dzięki pozyskanemu sponsorowi udało się dokonać zakupu nowości ze sponsoringu 60 vol. na kwotę 1. 598,21 zł.

Udało się przeprowadzić remont na zewnątrz budynku Centrali.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej.

2.1. / 2.2. W 2021r. w MBP Lędziny nie utworzono nowych placówek, ani nowych komórek organizacyjnych. Nie uległa likwidacji filia.

2.3. W związku ze znacznie zmniejszonym budżetem Biblioteka nie dokonywała zakupów sprzętu, urządzeń technicznych.

2.4. W ub. roku udało się dokonać remontu w centrali MBP Lędziny. Założono nową blacharkę na dachu Biblioteki. Wymieniono i pomalowano drewniane elementy altanki z tyłu Biblioteki. Również z tyłu wymieniono uszkodzone płytki na schodach, a także zabezpieczono i pomalowano oraz uzupełniono tynki na murkach przy schodach. Pomalowano i zakonserwowano wejście główne do Biblioteki.

3. Komputeryzacja

3.1. MBP Lędziny stosuje system biblioteczny SOWA MARC21.

3.5. E-usługi oraz nowe technologie

3.5.1. W 2022r. Biblioteka udostępniała pliki ebooków LEGIMI oraz IBUK LIBRA.

3.5.2. Inne e-usługi w Bibliotece: komunikacja z czytelnikami – strona internetowa, Facebook, poczta elektroniczna, komunikatory, biblioteka.pl, wirtualne zwiedzanie, katalog OPAC. Najczęściej korzystający to użytkownicy w wieku 25 -60.

3.5.3. W ub. roku praca z czytelnikiem w nowych technologiach, odbywała się w ramach zajęć z dziennikarstwa. Zajęcia odbywały się w Centrali przy wykorzystaniu tabletów i kamery uzyskanych dzięki grantowi Wyższej Szkoły Humanitas z Sosnowca.

4. Zbiory biblioteczne

4.1. Biblioteka jest ośrodkiem kształtowania kultury czytelniczej w środowisku lokalnym i pełni charakter uniwersalny. Przy gromadzeniu zbiorów brane są pod uwagę preferencje czytelników. Gromadząc nowe pozycje placówka brała pod uwagę zróżnicowane potrzeby i zainteresowania czytelników. Kierowano się też recenzjami i publikacjami w prasie fachowej i środkach masowego przekazu oraz sugestiami czytelników. Zakup nowych pozycji ma na celu podniesienie poziomu czytelnictwa, poszerzeniu zainteresowań i podniesienie kultury czytelniczej. Biblioteka bierze udział w przygotowaniu czytelników do życia w społeczeństwie informacyjnym. Coraz większą popularnością cieszą się zbiory audiobooków, które wypożyczają chętnie czytelnicy z dysfunkcją wzroku jak i czytelnicy, którzy słuchają w trakcie wykonywania codziennych prac i obowiązków.

Preferencje czytelnicze:

Podobnie jak w latach ubiegłych najczęściej wypożyczana była beletrystyka dla dorosłych. Chętnie sięgano po nowe książki obyczajowe polskich pisarzy, m.in. M. Kordel, K. Mirek, M. Witkiewicz, A. Olejnik, A. Lingas-Łoniewskiej, K. Michalak, K. Wilczyńskiej, K. Gargaś, L. Shukri, N. Sochy. Dużą popularnością cieszyły się również kryminały i thrillery. Spośród nich czytelnicy najchętniej wybierali książki R. Mroza, Z. Miłoszewskiego, W. Chmielarza, K. Bondy, H. Cobena, K. Croft, Ch. Link, J. L. Horst, M. Rogali, A. Rogozińskiego, T. Gerritsen, H. Greń.

Równie chętnie sięgano po nowe książki, m.in. J. Jax, M. Witkiewicz, L. Olejniczak, D. Gąsiorowskiej, A. Krawczyk, I. Gołębowskiej, M. Wali. Z prozy zagranicznej dużą poczytnością cieszyły się powieści takich pisarzy jak R. P. Evans, K. Hannah, L. Riley (Siedem sióstr – bestseller!), F. Rivers, S. Brown.

Chętnie wypożyczana była również literatura wojenna i obozowa. Wśród literatury popularnonaukowej największym zainteresowaniem cieszyły się biografie, książki psychologiczne oraz podróźnicze. Bardzo chętnie wypożyczane były reportaże.

Młodzież chętnie sięgała po fantastykę. Największą popularnością cieszyły się książki Johna Flanagana - seria Zwiadowcy oraz A. Maleszki – kolejne części „Magicznego Drzewa”.

Ulubioną serią dzieci nadal jest: seria M. Widmarka - Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai, seria detektywistyczna J. L. Horsta, Samochodzik Franek E. Wójcik, Kicia Kocia A. Głowińskiej, przygody Franklina i Tupcia Chrupcia jak również książki o zwierzętach autorstwa H. Webb oraz seria Czytam sobie i Pierwsze Czytanki.

4.2. Z uwagi na brak śr. finansowych biblioteka nie prenumeruje czasopism.

4.3. Centrala posiada na stanie 18 tytułów książek w języku ukraińskim dla dzieci, które otrzymała w darze od czytelników oraz Biblioteki Śląskiej.

Filia MBP otrzymała również w darze z Biblioteki Śląskiej 16 tytułów książek dla najmłodszych w języku ukraińskim.

5. Czytelnictwo. Promocja.

5.1. Czytelnictwo dorosłych

5.1.1. W związku z cięciami budżetowymi w tym roku Biblioteka zorganizowała 1. spotkanie autorskie dla dorosłych czytelników. Było to spotkanie z Janem Mazurkiewiczem (15 osób). Współorganizowała także wraz z Powiatową Biblioteką Publiczną w Lędzinach spotkanie autorskie z Moniką Oleksą (25 osób). Wspólnie z władzami miasta zorganizowano festyn „Lędziny dla Ukrainy”.

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży

5.2.1. W lutym Centrala MBP Lędziny zorganizowała ferie zimowe dla dzieci. Odbyły się 4 spotkania, w których udział wzięło **66 dzieci**.

Tematy spotkań:

22 lutego Warsztaty literackie

23 lutego Warsztaty muzyczne w oparciu o Wierszośpiewanki

24 lutego Warsztaty pszczelarskie

25 lutego Etnowarsztaty - Chiński nowy rok

Biblioteka zorganizowała także wiele spotkań tematycznych dla dzieci ze szkół i przedszkoli m. in. Święto Flagi, Światowy Dzień Książki, projekt literacki „Bajeczna Księża”, Dzień Głośnego Czytania. W sumie w w/w spotkaniach udział wzięło **456 dzieci**.

Dla czytelników w wieku szkolnym przeprowadzono **20 lekcji bibliotecznych**, w których wzięło **395 dzieci**.

Biblioteka współorganizowała także festyny: Piknik dla Ukrainy, Piknik Rodzinny, Piknik z okazji Dnia Dziecka, Dożynki.

Przez cały rok promowano idee „Daj książkom nowe życie”, „bookcrossing”.

Bibliotekarze brali też udział w wielu konkursach jako jury promując zarówno pracę biblioteki jak i przedszkola. Ze względu na brak odpowiedniego sprzętu i programów nie było możliwości organizowania spotkań i warsztatów online.

Filia kontynuowała akcję *Cała Polska Czyta Dzieciom*. Ogółem w akcji CPCD wzięły udział **954** osoby.

Przyjęto **6** wycieczek grup przedszkolnych, w których uczestniczyło **151** dzieci.

Przeprowadzono **9** lekcji bibliotecznych, w których uczestniczyło **235** dzieci.

Tematy lekcji:

1. Zasady higieny osobistej i kształtowanie postawy prozdrowotnej
2. Wynalazki, które zmieniły bieg historii
3. Środki transportu dawniej i dziś
4. Etapy powstawania książki
5. Wyprawa w kosmos – jakie tajemnice kryje wszechświat
6. Historia Lędzin, święta barbórkowego, legenda o Skarbniku opowiedziana przez członkinię zespołu *Lędzinianie* panią Dorotę Król.
7. Wigilia – świąteczne tradycje Bożego Narodzenia

Biblioteka kontynuowała uczestnictwo w akcji promującej rozwój czytelnictwa wśród najmłodszych zorganizowanej przez Instytut Książki po hasłem *Mała Książka Wielki Człowiek*.

Dla klas pierwszych SP zorganizowano spotkanie z lokalną pisarką, Gabriellą Kotas. Tematem spotkania były lekcje przyjaźni na podstawie książki dla dzieci pod tym samym tytułem. W spotkaniu wzięło udział **52** dzieci.

Filia zorganizowała 1. spotkanie autorskie dla klas pierwszych SP spotkanie z lokalną pisarką, Gabriellą Kotas. W/w spotkanie odbyło się w trybie stacjonarnym.

Biblioteka zorganizowała wiele spotkań tematycznych dla dzieci ze szkół i przedszkoli m. in. Święto Flagi, Światowy Dzień Książki, projekt literacki „Bajeczna Księga”, Dzień Głośnego Czytania, kontynuowano (Filia) akcję *Cała Polska Czyta Dzieciom*. W/w spotkania odbyły się w trybie stacjonarnym.

Biblioteka kontynuowała także uczestnictwo w akcji promującej rozwój czytelnictwa wśród najmłodszych zorganizowanej przez Instytut Książki pod hasłem *Mała Książka Wielki Człowiek*.

Wśród czytelników Biblioteki jest dwoje dzieci z Ukrainy w wieku szkolnym. Najczęściej wypożyczane przez nich książki to lektury szkolne. Dzieci i młodzież z Ukrainy chętnie korzystają z innych ogólnodostępnych akcji organizowanych przez Bibliotekę takich jak festyny, warsztaty czy zajęcia plastyczne.

6. Obsługa osób niepełnosprawnych.

6.1./6.2. MBP Lędziny nie prowadzi działalności w szpitalach, domach opieki, aresztach.

6.3. Biblioteka posiada w swoich zbiorach 915 audiobooków, które cieszą się dużą popularnością i z których chętnie korzystają osoby z dysfunkcją wzroku. Placówka ma również na stanie książki z dużą czcionką ok. 80 vol.

6.5. Po wybuchu pandemii w obu placówkach działa usługa "książka na telefon". Osoby starsze, chore, niepełnosprawne mogły telefonicznie zamówić książki z dowozem do domu. Taka możliwość istnieje do chwili obecnej. Na rzecz osób z niepełnosprawnościami Biblioteka założyła w Centrum Terapii Zajęciowej bibliotekę. W miarę możliwości dla w/w osób organizowane są pogadanki i lekcje biblioteczne, dla seniorów spotkania okolicznościowe (święta) i tematyczne. Dla osób uzależnionych dzięki współpracy z lokalnym kołem AA Biblioteka posiada w swoich zbiorach bogatą ofertę literatury o tej tematyce.

9. Finansowanie

9.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2022r. ogółem: - 427.965,12 zł

9.2. Koszty utrzymania, ogółem: - 43.848,57 zł

9.3. Dochody własne, ogółem: 2.191,48 zł

9.4. Darowizny rzeczowe: książki - 5.637,79 zł